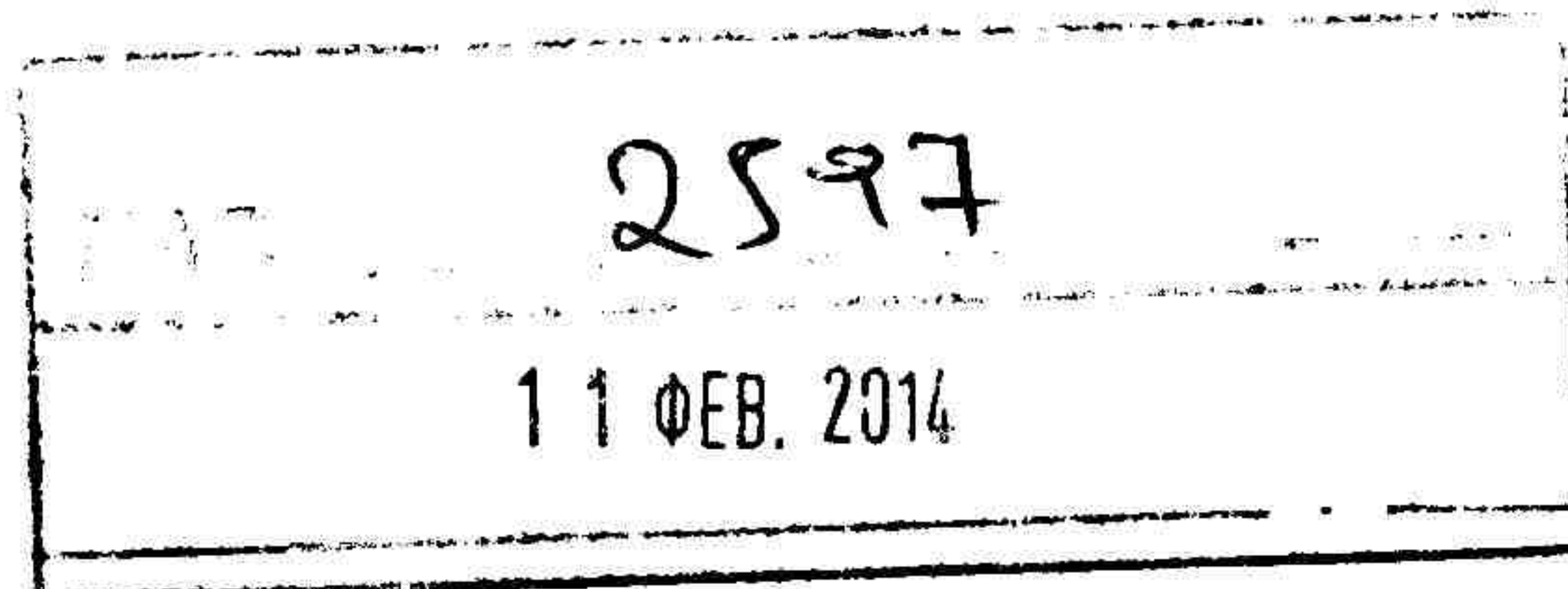
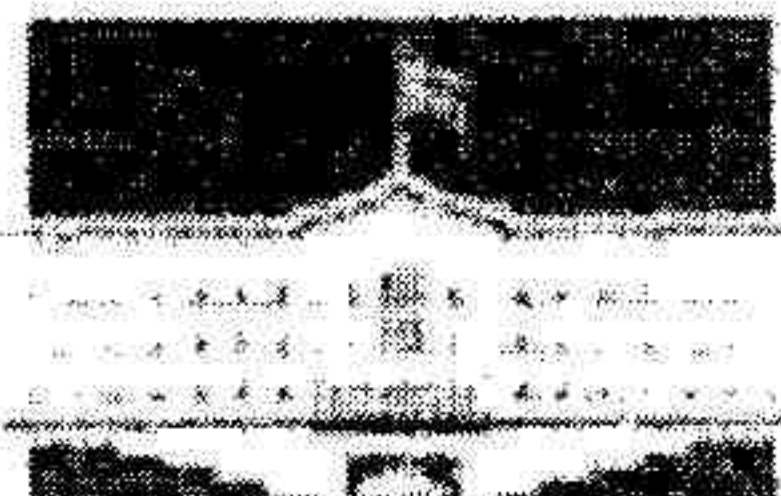

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Επαμεινώνδας (Νότης) Μαριιάς - Βουλευτής Ηρακλείου

Αθήνα, 05/02/2014

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Α.Τσαυτάρη

Θέμα: «Προτάσεις για Ανασύσταση Παραδοσιακών Ελαιώνων Κρήτης από τον ΣΕΔΗΚ».

Ο Βουλευτής Ηρακλείου Νότης Μαριιάς καταθέτει αναφορά το επισυναπτόμενο υπόμνημα του Συνδέσμου Ελαιοκομικών Δήμων Κρήτης (ΣΕΔΗΚ) σχετικά με τις προτάσεις τους για ανασύσταση των παραδοσιακών ελαιώνων στην Κρήτη.

Σύμφωνα με το υπόμνημα, περίπου 10% του συνόλου των ελαιώνων της Κρήτης, είναι παραδοσιακοί ελαιώνες των ποικιλιών Μαστοειδούς και Θρουμποελιάς μεγάλης ιστορικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής αξίας.

Το τελευταίο διάστημα αυτά τα ελαιόδεντρα (ορισμένα εκ των οποίων είναι έως και χιλίων ετών) έχουν καταστεί αντικείμενα ξύλευσης (λόγω οικονομικής κρίσης) με πολλές περιβαλλοντικές και οικονομικές συνέπειες.

Θεωρούμε ότι οι ελαιώνες αυτοί θα πρέπει να τύχουν ειδικής μεταχείρισης από την πολιτεία (με κατάλληλες τεχνικές παρεμβάσεις, κλαδεύματα κλπ) ώστε να ανανεωθούν δεδομένου ότι καλύπτουν συνήθως επικλινείς περιοχές, συμβάλλοντας έτσι στη μη διάβρωση του εδάφους αλλά και στην διατήρηση της πλούσιας χλωρίδας και πανίδας στις περιοχές που φύονται.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, αλλά και τις θετικές συνέπειες της ανασύστασης αυτών των ελαιώνων στην παραγωγή μεγαλύτερης ποσότητας και καλύτερης ποιότητας ελαιολάδου, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τα μέτρα που σκοπεύετε να λάβετε και τις άμεσες ενέργειές σας, ώστε να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή.

Ο ΚΑΤΑΘΕΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

ΝΟΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Έδρα: ΤΕΔΚ Ρεθύμνου - Ηγουμένου Γαβριήλ 103 -105, Ρέθυμνο

ΤΗΛ: (28310) 58504, FAX: (28310) 54771

Γραφείο Χανίων: Τζανακάκη και Ερωτοκρίτου 1, 73134 Χανιά

ΤΗΛ: (28210) 50800/1 FAX: (28210) 50818,

E-mail: info@sedik.gr Ιστοσελίδα: www.sedik.gr

Εκτελ. Δ/ντης: Δρ Νικ Μιχελάκης Τηλ: 6976 444 616

Χανιά 27-1-14 Αρ. Πρ 8

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης

Αξιότιμο Αθανάσιο Τσαυτάρη

ΑΘΗΝΑ

ΚΟΙΝ: 1. Περιφέρεια Κρήτης

2. Βουλευτές Κρήτης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Ανασύσταση Παραδοσιακών Ελαιώνων Κρήτης για Βελτίωση Ποιότητας και Προστασία Περιβάλλοντος

Κύριε Υπουργέ

Στην Κρήτη υπάρχουν παραδοσιακοί ελαιώνες των ποικιλιών Τσουνάτη, Θρουμποληά και Χονδροληά οι οποίοι αποτελούνται από γηρασμένα, πολύ υψηλόκορμα ελαιόδέντρα τα οποία ενώ είναι χρήσιμα από οικονομικής, περιβαλλοντικής και ιστορικής άποψης, για μια σειρά από λόγους έχουν καταστεί ελάχιστα παραγωγικά και παράγουν ελαιόλαδο υποβαθμισμένης ποιότητας σε σχέση με τους άλλους ελαιώνες ποικιλίας Κορώνειες που κυριαρχούν στην Κρήτη

Τελευταία, οι ελαιώνες αυτοί, αντιμετωπίζουν επιπρόσθετα προβλήματα αφού λόγω των συνθηκών της κρίσιμης οικονομικής συγκυρίας που διέρχεται η χώρα έχουν καταστεί αντικείμενα ξύλευσης για παραγωγή καυσόξυλων που διατίθενται σε μεγάλες πόλεις της χώρας.

Τα θέματα αυτά έχουν αναφερθεί στο Υπουργείο σας και παλαιότερα με το αρ. πρ. 146/30-6-08 υπόμνημα του ΣΕΔΗΚ αλλά και με αναφορές άλλων φορέων, χωρίς όμως να υπάρξει κάποια ανταπόκριση για την επίλυση τους.

Τα ίδια θέματα, με αφορμή την εξέλιξη του πρόσφατου φαινομένου της ανορθόδοξης ξύλευσης των ελαιοδέντρων, εξέτασαν και πάλι διεξοδικά στην τελευταία κοινή συνεδρίαση τους τα Δ.Σ. του Συνδέσμου Ελαιοκομικών Δήμων Κρήτης (ΣΕΔΗΚ) στον οποίο μετέχουν 21 Δήμοι, δηλαδή το σύνολο σχεδόν των Δήμων της Κρήτης και του Συνδέσμου Προστασίας και Ανάδειξης Κρητικού Ελαιολάδου (ΣΠΑΚΕ) στον οποίο μετέχουν οι κυριότερες Συνεταιρικές Οργανώσεις της Κρήτης και κατέληξαν στις προτάσεις που ακολουθούν τις οποίες σας υποβάλουμε αναμένοντας ότι θα τις εξετάσετε με την δέουσα προσοχή και θα δώσετε τις δυνατόν καλύτερες λύσεις.

Α. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οι παραδοσιακοί ελαιώνες των ποικιλιών της Μαστοειδούς (που φέρεται με τα ονόματα Τσουνάτη στα Χανιά και Ρέθυμνο και Μουρατοληά στο Λασιθί) και της Θρουμποληάς (που φέρεται με τα ονόματα Χονδροληά ή Θρουμποληά στο Ρέθυμνο και Χονδροληά στο Ηράκλειο) καταλαμβάνουν ποσοστό περίπου 10% των ελαιώνων του νησιού, παρουσιάζουν ιδιαίτερη ιστορική, περιβαλλοντική αλλά και οικονομική αξία.

Οι ελαιώνες αυτοί αποτελούνται από γηρασμένα, ευμεγέθη και υψηλόκορμα δέντρα που έχουν απολέσει την παραγωγικότητα τους και συγκομίζονται όταν καρποφορούν, με φυσική πτώση του καρπού πάνω σε πλαστικά δίκτυα.

Έτσι, παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα αλλά και σημαντικά πλεονεκτήματα

(α) Προβλήματα παραγωγικότητας, ποιότητας και περιβάλλοντος.

-Παράγουν ελαιόλαδο υποβαθμισμένης ποιότητας που στην πλειονότητα του κατατάσσεται στην κατηγορία Lampante (οξύτητα πάνω από 2%) και διατίθεται σε τιμές 30-50% χαμηλότερες του εξαιρετικού Παρθένου με συνέπεια απώλεια ανάλογου ποσοστού εισοδήματος για τους ελαιοπαραγωγούς.

- Αποτελούν, σχεδόν κάθε χρόνο, μόνιμα θύματα σοβαρών ζημιών από πυρκαγιές, χιονοπτώσεις και άλλα ακραία καιρικά φαινόμενα, με συνέπεια σημαντικές επιβλαβείς επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον.

- Έχουν καταστεί τελευταία, λόγω της οικονομικής κρίσης, αντικείμενα ξύλευσης με ανορθόδοξη κοπή η και εκρίζωση για παράγωγη καυσόξυλων με πολλαπλές περιβαλλοντικές και οικονομικές συνέπειες

(β) Πλεονεκτήματα περιβαλλοντικά, οικονομικά και τουριστικά

-Παρουσιάζουν σημαντικό περιβαλλοντικό ενδιαφέρον αφού καλύπτουν περιοχές συνήθως επικλινείς τις οποίες προφυλάσσουν από την διάβρωση, ενώ φιλοξενούν σημαντικό πλούτο σπάνιας χλωρίδας και πανίδας συντηρώντας την βιοδιαφορετικότητα.

-Διαθέτουν σημαντικές οικονομικές προοπτικές, εάν ανασυσταθούν ορθά και συγκομιστούν με κατάλληλους τρόπους παράγοντας ελαιόκαρπο που μπορεί να δώσει ελαιόλαδο υψηλής ποιότητας αλλά και βρώσιμες ελιές σημαντικής αξίας. Ειδικά οι ελαιώνες ποικιλίας Θρουμπολιάς, που παράγουν τον γνωστό τύπο της βρώσιμης ελιάς «Θρούμπα» που παρουσιάζει την μοναδικότητα να ωριμάζει στο δέντρο, έχουν σημαντικές προοπτικές.

-Περιλαμβάνουν συμπαγείς αιωνόβιους ελαιώνες με αναβαθμίδες και πέτρινες περιφράξεις που αξίζει να εξωραϊστούν και να διατηρηθούν τουριστικά ως Μνημειακοί Ελαιώνες

-Περιέχουν αρκετά χιλιόχρονα Μνημειακά ελαιόδεντρα, που έχουν ήδη επισημανθεί από τον ΣΕΔΗΚ, με ιδιαίτερη ιστορική, αισθητική και περιβαλλοντική αξία που μπορούν να αναδειχθούν κατάλληλα και να εμπλουτίσουν ως αξιοθέατα την ενδοχώρα, προβάλλοντας το ελαιόλαδο και ενισχύοντας τον εσωτερικό τουρισμό.

Β. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με μέριμνα του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης, τους Δήμους και τους Συν/σμούς πρέπει να προχωρήσουν οι ακόλουθες δράσεις

1. Ανασύσταση των παραδοσιακών ελαιώνων οικονομικής σημασίας

Οι ελαιώνες με υψηλόκορμα δέντρα των ποικιλιών Μαστοιδούς (Τσουνάτης), Θρουμπολιάς και Χοντρολιάς της Κρήτης που επιδέχονται ανασύσταση, πρέπει με κατάλληλες τεχνικές παρεμβάσεις (κλαδεύματα κλπ) να ανανεωθούν ώστε να καταστούν παραγωγικοί και να επιτρέπουν την συγκομιδή τους με ραβδισμό και την προστασία τους από δακοπροσβολές με δολωματικούς ψεκασμούς.

Η υλοποίηση των παρεμβάσεων αυτών απαιτεί:

(α) Σχεδιασμό και εκτέλεση προγράμματος ενημέρωσης των παραγωγών στις ζώνες με παραδοσιακούς ελαιώνες με στόχο να παρακινηθούν ατομικές πρωτοβουλίες.

(β) Αναζήτηση των αναγκαίων πόρων για την παροχή οικονομικών ενισχύσεων στους κατόχους των υπο ανασύσταση ελαιώνων από Εθνικά ή Κοινοτικά προγράμματα, την νέα ΚΑΠ ή το ΕΣΠΑ, μετά από λεπτομερή μελέτη της έκτασης και δαπάνης που απαιτείται

2. Διατήρηση των ελαιώνων ιδιαίτερης αισθητικής και περιβαλλοντικής αξίας

Οι συμπαγείς ελαιώνες με ιδιαίτερη περιβαλλοντική και ιστορική αξία που υπάρχουν σε διάφορες περιοχές της Κρήτης, πρέπει να εξεταστούν και μελετηθούν προκειμένου να επιλεγούν οι προσφορότεροι από αυτούς για διατήρηση, εξωραϊσμό και μετατροπή τους σε ειδικά αγροτουριστικά πάρκα.

Οι ελαιώνες αυτοί πρέπει με ειδική νομοθετική ρύθμιση να χαρακτηριστούν ως διατηρητέοι παραδοσιακοί και να επιδοτηθούν όπως ήδη γίνεται με τους παραδοσιακούς ελαιώνες της Άμφισσας.

3. Επιλογή και ανάδειξη των κυριότερων Μνημειακών ελαιοδέντρων.

Τα ελαιοδέντρα με ιδιαίτερη ηλικιακή, ιστορική, παραδοσιακή ή αισθητική αξία που έχουν ήδη επισημανθεί και καταγραφεί και ανακηρυχθεί ως Μνημειακά από τον ΣΕΔΗΚ μετά έρευνα και αξιολόγηση από ειδική διεπιστημονική Επιτροπή πρέπει με μέριμνα της Περιφέρειας του ΣΕΔΗΚ και των οικείων Δήμων να αναδειχτούν και διατηρηθούν.

Η όλη εργασία απαιτεί ανάπλαση και διευθέτηση του περιβάλλοντος χώρου και διάφορες δράσεις ανάδειξης που πρέπει να γίνουν από ειδική μελέτη και χρηματοδότηση από διάφορα προγράμματα.

Ο Πρόεδρος του ΣΕΔΗΚ
Γεώργιος Μαρινάκης
Δήμαρχος Ρεθύμνου

Ο Πρόεδρος
του Συνδέσμου Προστασίας και Ανάδειξης
Κρητικού Ελαιολάδου (ΣΠΑΚΕ)
Μανόλης Μιχελινάκης